

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การเมืองและการบริหารท้องถิ่นระดับจังหวัดภายใต้รูปแบบการเลือกตั้งผู้บริหารโดยตรง: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่
ผู้เขียน	นางสาวอัญญารัตน์ มาจันทร์
ปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. ธเนศวร์ เจริญเมือง

บทคัดย่อ

การศึกษการเมืองและการบริหารท้องถิ่นระดับจังหวัดภายใต้รูปแบบการเลือกตั้งผู้บริหารโดยตรง: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษการเมืองและการแข่งขันทางการเมืองหลังการเลือกตั้ง 2) เพื่อศึกษาลักษณะการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ภายใต้รูปแบบนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้งโดยตรง 3) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชน ภายใต้รูปแบบนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้งโดยตรง 4) เพื่อศึกษาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดรูปแบบนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงว่าเป็นรูปแบบที่เหมาะสม สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในรูปแบบสภาผู้บริหารได้หรือไม่ รวมทั้งแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยทำการวิจัยในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยข้อมูลจากการสอบถามประชาชนจำนวน 400 คน และการสัมภาษณ์เชิงลึกของข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ จำนวน 25 คน

ผลการศึกษาพบว่า

1. การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากการเลือกตั้งโดยตรงพบว่า มีการแข่งขันทางการเมืองเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากเป็นการเลือกตั้งผู้บริหารโดยตรง ประชาชนสามารถพิจารณาเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เอง ทำให้มีการแข่งขันกันในด้านนโยบายการบริหารเพิ่มขึ้น เป็นการแข่งขันที่ซุนโยบายควบคู่ไปกับผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งมีการชูรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดควบคู่กันไปด้วย นอกจากนี้มีการใช้กระแสมโน้มในพรรคการเมืองระดับชาติ ส่งผลให้การแข่งขันทางการเมืองทวีความเข้มข้นมากขึ้น

2. นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้งโดยตรงสามารถดำเนินงานตามนโยบายที่ได้ให้ไว้กับประชาชนในท้องถิ่น และต้องดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชน และเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดรูปแบบนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้งโดยตรง ภายใต้โครงสร้างที่แบ่งแยกอำนาจหน้าที่ระหว่างฝ่ายสภาและฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างชัดเจน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหาร นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถบริหารงานได้อย่างอิสระ ลดการแทรกแซงจากฝ่ายสภา การบริหารงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นำมาซึ่งความมีเสถียรภาพและความต่อเนื่องในการบริหารงาน แต่บางประเด็นยังไม่ได้มีความเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบสภา-ผู้บริหารมากนัก เช่น การบริหารงานของฝ่ายบริหารขาดการตรวจสอบจากสภา เนื่องจากเป็นทีมเดียวกัน

4. เปรียบเทียบกับรูปแบบสภา-ผู้บริหาร รูปแบบนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงมีความเหมาะสมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและเสถียรภาพในการบริหารงาน นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่างๆ ได้ครอบคลุมหลายมิติและมีความเหมาะสม รวมทั้งพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีความตื่นตัวในรูปแบบใหม่ที่นำมาใช้ครั้งแรก ประกอบกับการกำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 แต่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นอื่นๆ พบว่ายังอยู่ในระดับต่ำ

5. เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดรูปแบบนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้งโดยตรงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรสร้างความเข้าใจกับภาคประชาชนและส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินและร่วมตรวจสอบ ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งควรจัดประชุมทำความเข้าใจระหว่างหน่วยงาน องค์การท้องถิ่นอื่น และประชาชน เพื่อที่จะสามารถให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาได้อย่างแท้จริง

Thesis Title	Provincial-Level Local Politics and Government under Directly-Elected Chief Executive Form: A Case Study of the Provincial Administrative Organization, Phrae Province
Author	Ms. Anyarat Machan
Degree	Master of Arts (Political Science)
Thesis Adviser	Associate Professor Dr. Tanet Charoenmuang

ABSTRACT

This is a study of provincial-level local and government under the directly-elected chief executive form: a case study of the provincial administrative organization (PAO), Phrae Province. It has the following objectives: 1) to study the politics and the political competition after the election; 2) to study the administration of the provincial administrative organization in the directly-elected chief executive form; 3) to study and analyse the efficiency of the PAO administration and also political participation of people in the directly-elected chief executive form; and 4) to study the administration of the PAO in the directly-elected chief executive form and to find ways to improve the system.

The study is based on the data collected from 400 samples questionnaires. It also employs the quantitative approach based on the in-depth interviews of 25 politicians and government officials.

The results of the study revealed that:

1. The race of the election of the directly-elected chief executive form was more active because it was the direct election of the executive by local people. Voters were able to choose the PAO chief. There were 5 candidates and the campaigns were intense. It was the competition over policies and also the candidates to be chief executive and the deputy chief executives. Moreover, the participation of the national-level party in this election made the campaign much more competitive.

2. The directly-elected chief executive was able to implement policies promised in the campaign and was able to initiate and conduct projects responsive to the needs of voters and communities.

3. The directly-elected chief executive form, with clear division of the legislative and executive works, has brought about the efficiency in the administration. It also enables the chief executive to act independently, to decrease the interference from the assembly, to enhance efficiency of administration, and to bring about administrative stability and continuity. However, the monitoring and checking of the administration were not active since most members of the legislative assembly and the executive belong to the same group.

4. The directly-elected chief executive form was found to be an appropriate administration. It has created efficiency and a stable administration and also greater community development. The political participation of people in election was higher. However political participation in other cases was rather weak.

5. In order to build up efficiency of the administration of the directly-elected chief executive form, the local people should be educated to understand the structure and administration of the PAO, and strengthen their political participation, especially in monitoring the administration.

Moreover, the PAO of Phrae Province should promote people and all organizations to think, proceed, evaluate and monitor the administration of the PAO. Meanwhile, there should be meetings among members of offices, local organizations and people to foster greater participation in local development.